

Fra Edwards & Penney, avsnitt 11.7

- 18 Vi forsøker oss med forholdstesten med $a_n = \frac{(-1,01)^{n+1}}{n^4}$.

$$\rho = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{\frac{(-1,01)^{n+2}}{(n+1)^4}}{\frac{(-1,01)^{n+1}}{n^4}} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(1,01)n^4}{(n+1)^4} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(1,01)}{\left(1 + \frac{1}{n}\right)^4} \right| = 1,01.$$

Siden $\rho > 1$ gir forholdstesten oss at rekka divergerer.

- 28 Prøver forholdstesten med $a_n = \frac{(-1)^{n+1}n!}{n^n}$:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!n^n}{(n+1)^{n+1}n!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n}{n+1} \right)^n = e^{-1} < 1$$

så rekken konvergerer absolutt (i utledningen ovenfor har vi brukt at $(n+1)! = n! \cdot (n+1)$, og at $e = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^n$).

- 40 La $a_n = (-1)^{n+1} \prod_{k=1}^n \frac{2k-1}{3k-2}$. Vi undersøker om rekka er absolutt konvergent ved hjelp av forholdskriteriet (teorem 4, s. 678):

$$\rho = \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2(n+1)-1}{3(n+1)-2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+1}{3n+1} = \frac{2}{3}$$

Siden $\rho < 1$, er rekka absolutt konvergent.

Fra Edwards & Penney, avsnitt 8.2

- 44 Vi foretar en substitusjon $u = x^{3/2}$ som gir oss at $du = \frac{3}{2}x^{1/2} dx$. Følgelig blir integralet

$$\int \frac{\sqrt{x}}{1+x^3} = \frac{2}{3} \int \frac{du}{1+u^2} = \frac{2}{3} \arctan u + C = \frac{2}{3} \arctan(x^{3/2}) + C.$$

- 68 Vi bruker sylinderskallmetoden, og deler rotasjonslegemet inn i skall som hver har radius x , tykkelse dx og høyde y . Volumet blir dermed

$$V = \int_0^1 2\pi xy dx = \int_0^1 2\pi \frac{x}{1+x^4} dx.$$

Så substituerer vi $u = x^2$, og får $du = 2x dx$, $x = 0$ gir $u = 0$, $x = 1$ gir $u = 1$, slik at

$$V = \int_0^1 \pi \frac{1}{1+u^2} du = \left[\pi \arctan u \right]_0^1 = \pi \left(\frac{\pi}{4} - 0 \right) = \frac{\pi^2}{4}.$$

Fra Edwards & Penney, avsnitt 8.4

- 24** Vi ser at uttrykket er av formen 1^∞ . Følgelig tar vi logaritmen av uttrykket og regner på denne istedet:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x \ln \left(1 - \frac{1}{x^2} \right).$$

Dette er et $0 \cdot \infty$ -uttrykk, slik at vi omformer det til $\frac{0}{0}$ før vi benytter L'Hôpitals regel:

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x \ln \left(1 - \frac{1}{x^2} \right) = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\ln \left(1 - \frac{1}{x^2} \right)}{\frac{1}{x}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{1 - 1/x^2} \cdot \frac{2}{x^3}}{\frac{1}{x^2}} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2}{x^5 \left(1 - \frac{1}{x^2} \right)} = 0.$$

Følgelig vil

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{x^2} \right)^x = e^0 = 1.$$

Fra Edwards & Penney, avsnitt 8.5

- 54** Vi deler legemet inn i skiver normalt på x-aksen, slik at hver skive har radius y og tykkelse dx . Volumet blir da

$$\begin{aligned} V &= \int_0^\pi \pi y^2 dx = \int_0^\pi \pi (\sinh x)^2 dx = \int_0^\pi \pi \left(\frac{e^x - e^{-x}}{2} \right)^2 dx \\ &= \int_0^\pi \pi \frac{e^{2x} - 2 + e^{-2x}}{4} dx = \frac{\pi}{2} \int_0^\pi \cosh 2x - 1 dx = \frac{\pi}{2} \left[\frac{\sinh 2x}{2} - x \right]_0^\pi \\ &= \frac{\pi}{2} \left(\frac{\sinh 2\pi}{2} - \pi \right). \end{aligned}$$

Oppgaver fra eksamensoppgavesamlingen

- 3** (i): " $\infty - \infty$ " form gjøres om på formen " $\frac{0}{0}$ " ved å skrive som én brøk. Bruk L'Hôpitals regel to ganger:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1 - x}{x(e^x - 1)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x - 1}{e^x - 1 + xe^x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{e^x}{e^x + e^x + xe^x} = \frac{1}{2}$$

(ii): Bestemmer først k . Nevner går mot null, slik teller må gå mot null også for at grensen skal eksistere. Da må $2 - \sqrt{1+k} = 0$, eller $k = 3$.

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{2x - \sqrt{1+3x}}{x - \sqrt{x}} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{2 - \frac{3}{2\sqrt{1+3x}}}{1 - \frac{1}{2\sqrt{x}}} = \frac{2 - \frac{3}{4}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{5}{2}$$

- 51** Vi har at $dy/dx = \sqrt{x}$. Følgelig vil buelengden være gitt ved

$$\begin{aligned} B &= \int ds = \int_0^1 \sqrt{1 + \left(\frac{dy}{dx} \right)^2} dx = \int_0^1 \sqrt{1 + \left(\frac{dy}{dx} \right)^2} dx = \int_0^1 \sqrt{1+x} dx \\ &= \int_1^2 \sqrt{u} du = \frac{2}{3} \left[u^{3/2} \right]_1^2 = \frac{2}{3} (2^{3/2} - 1) = \frac{2}{3} (2\sqrt{2} - 1). \end{aligned}$$

Videre finner vi overflatearealet ved å integrere opp ringer som hver har radius x og overflateareal $2\pi x ds$, og så foreta substitusjonen $u = x + 1$:

$$\begin{aligned} A &= \int 2\pi r ds = 2\pi \int_0^1 x\sqrt{1+x} dx = 2\pi \int_1^2 (u-1)\sqrt{u} du \\ &= 2\pi \int_1^2 u^{3/2} - u^{1/2} du = 2\pi \left[\frac{2}{5}u^{5/2} - \frac{2}{3}u^{3/2} \right]_1^2 = 4\pi \left[\frac{1}{5}u^{5/2} - \frac{1}{3}u^{3/2} \right]_1^2 \\ &= 4\pi \left(\frac{1}{5}4\sqrt{2} - \frac{1}{3}2\sqrt{2} - \frac{1}{5} + \frac{1}{3} \right) = \frac{8\pi}{15} (\sqrt{2} + 1) \end{aligned}$$